

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Медицинска школа Бањалука
- ИЗВЈЕШТАЈ -

ПРОЈЕКАТ
СЕДМИЦА ЗДРАВЉА
2023.

**Здравље за све - 75 година унапређења
јавног здравља**

Професорица: др Далиборка Савичић

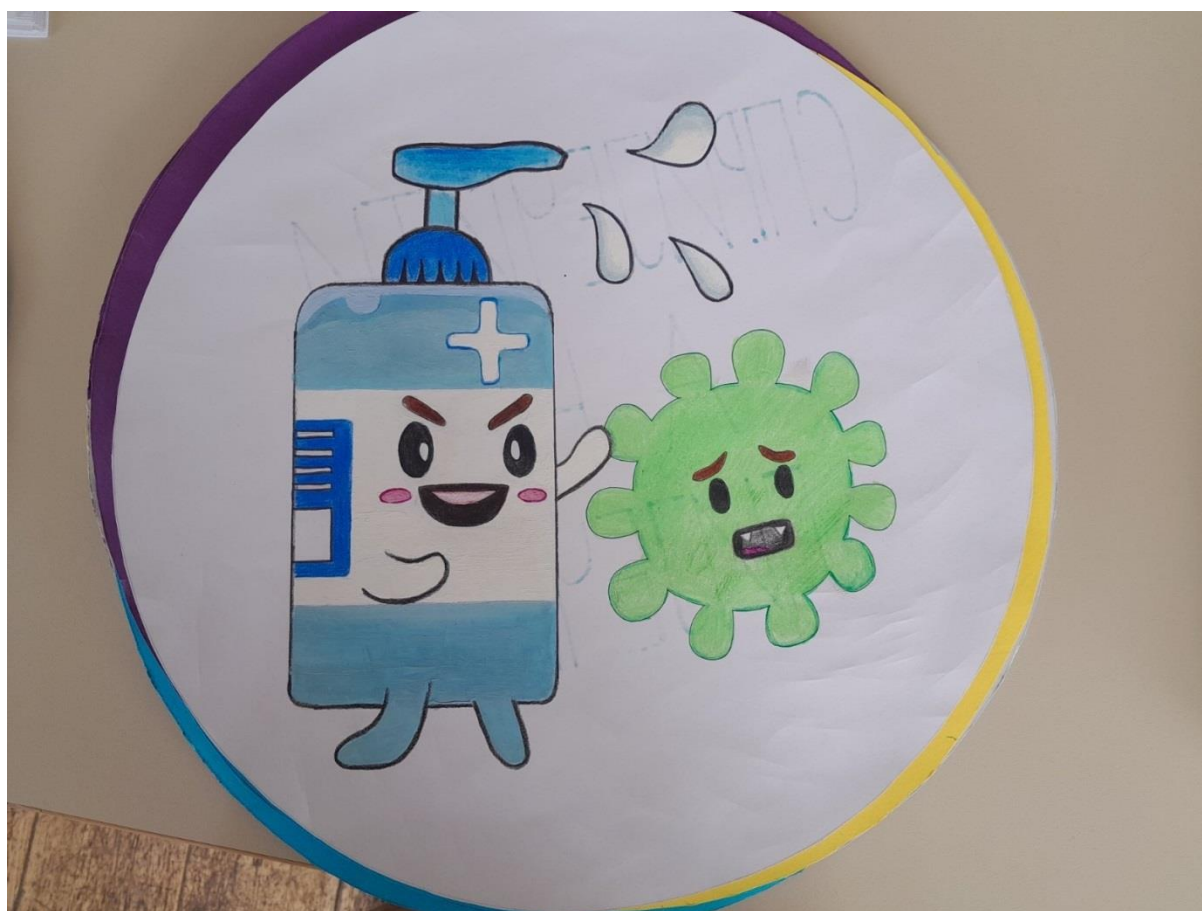
Бања Лука, април 2023. година

Медицинска школа Бањалука
Професорица: др Далиборка Савичић

ИЗВЈЕШТАЈ

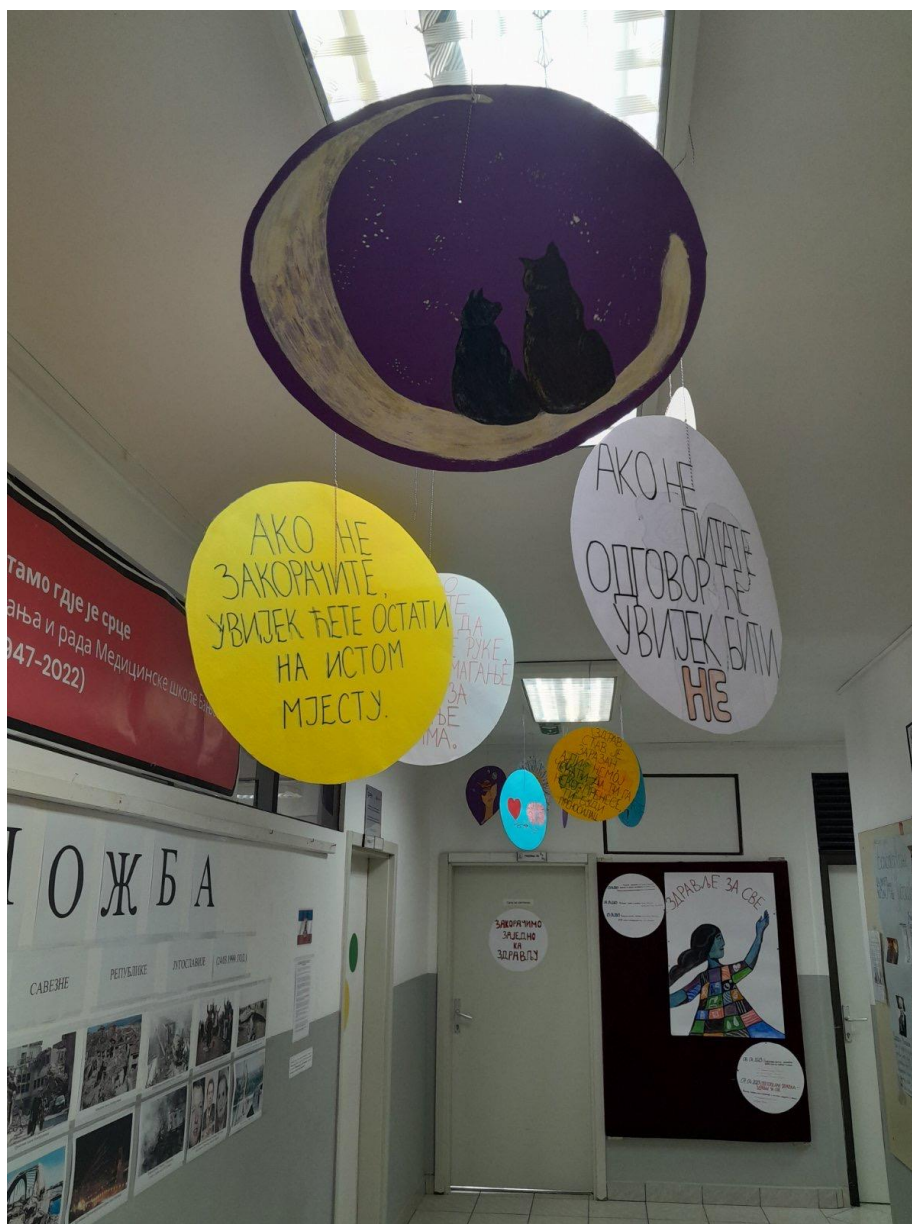
СЕДМИЦА ЗДРАВЉА 2023.

Локација пројекта	Медицинска школа Бањалука
Основни циљ пројекта	Остварити значајан искорак у развијању спознаје о здравом начину живота и стварању здравих животних навика код ученичке популације Медицинске школе Бања Лука и шире заједнице.
Датум почетка и датум завршетка реализације пројекта	3. април – 7. април (Свјетски дан здравља) 2023. године (5 радних дана)
Датум креирања извјештаја:	10.04.2023. године

САДРЖАЈ

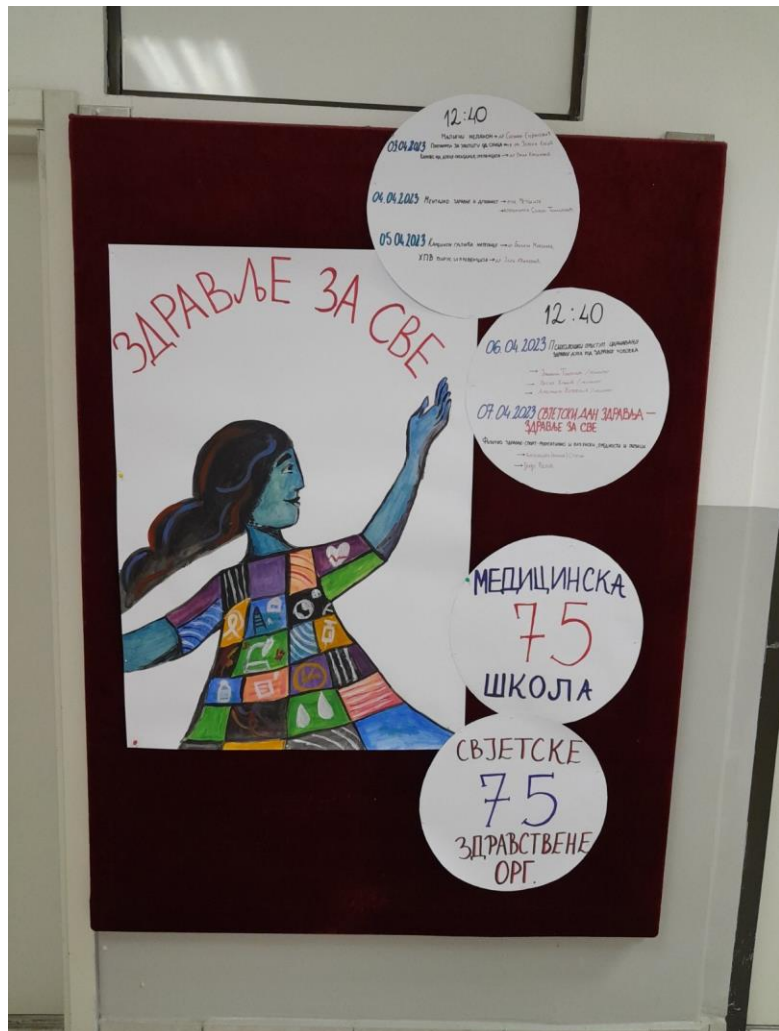
1. ОПИС ПРОЈЕКТА.....	4
2. ТЕМЕ	5
3. О СВЈЕТСКОМ ДАНУ ЗДРАВЉА 2023. ГОДИНЕ	5
4. АКТИВНОСТИ.....	9
5. РЕЗУЛТАТИ ПРОВОЂЕЊА ПРОЈЕКТА.....	15
6. ПРОЈЕКАТ У БРОЈКАМА	17
7. ФИНАНСИЈСКА ВРИЈЕДНОСТ ПРОЈЕКТА.....	18
8. ДОДАНА ВРИЈЕДНОСТ:.....	19

1. ОПИС ПРОЈЕКТА

Свјетски дан здравља, који се одржава 7. априла сваке године, термин је за годишњи дан посвећен промоцији добробити од доброг здравља и благостања здравог живота широм света. Свјетски дан здравља обиљежава се сваке године, од 1950. године, са различитим централним темама и дио је званичних догађаја и кампање Свјетске здравствене организације (WHO) за подизање свијести о здрављу.

Ове године тема Свјетског дана здравља 2023. године била је: **Здравље за све - 75 година унапређења јавног здравља**. На Свјетски дан здравља 2023. године, WHO је прославила своју 75. годишњицу. Овај значајан датум - 75. годишњица WHO – пружа шансу да се фокусирамо на достигнућа у јавном здравству која су подигла квалитет живота у протеклих седам деценија. Поред тога, пружа прилику да се инспирише акција као одговор на тренутне и предстојеће здравствене проблеме. Према подацима Свјетске здравствене организације, сваке године широм свијета више од 13 милиона смртних случајева изазивају фактори животне средине који се могу спријечити. Ово укључује климатску кризу, која представља најозбиљнију здравствену опасност за човјечанство и ванредну ситуацију за јавно здравље. COVID-19 је тешко погодио све земље, али ће имати озбиљнији ефекат на оне популације које су већ сиромашне, а тиме и рањивије на епидемију. Такве, сиромашне популације, имају тежи приступ бољој здравственој заштити и вјероватније ће оваква и сличне епидемије и у будућности имати на њих већи негативан утицај.

Медицинска школа Бањалука школује ученике и ученице за позив којим ће цијелог свог живота радити на унапређењу, промоцији и заштити здравља друштва. Медицинска школа стога има пуно право да организује низ активности у оквиру овог пројекта и допринесе обиљежавању Свјетског дана здравља и остваривању постављених циљева и жељених утицаја.

Пројекат је реализован уз сагласност менаџмента Медицинске школе.

2. ТЕМЕ

Пројекат је, ради обиљежавања Свјетског дана здравља 2023. године, предвидио активности током седмице од 3. – 7. априла 2023. године, на сљедеће теме:

- ДАН I - 3. април: МАЛИГНИ МЕЛАНОМ
ПРЕПАРАТИ ЗА ЗАШТИТУ ОД СУНЦА
КАРИЈЕС КОД ДЈЕЦЕ – ПОСЉЕДИЦЕ И ПРЕВЕНЦИЈА
- ДАН II – 4. април: МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ И ДУХОВНОСТ
- ДАН III – 5. април: КАРЦИНОМ ГРЛИЋА МАТЕРИЦЕ
НРV ВИРУС И ПРЕВЕНЦИЈА
- ДАН IV – 6. април: ПСИХОЛОШКИ ПРИСТУП ОДРЖАВАЊУ ЗДРАВОГ ДУХА КОД
ЗДРАВОГ ЧОВЈЕКА
- ДАН V - 7. април: СВЈЕТСКИ ДАН ЗДРАВЉА - ЗДРАВЉЕ ЗА СВЕ!
ФИЗИЧКО ЗДРАВЉЕ – СПОРТ – РЕКРЕАТИВНО И ВРХУНСКИ –
ПРЕДНОСТИ И РИЗИЦИ

3. О СВЈЕТСКОМ ДАНУ ЗДРАВЉА 2023. ГОДИНЕ¹

7. априла 2023. године, на Свјетски дан здравља, Свјетска здравствена организација обиљежила је 75. годишњицу. Године 1948, земље свијета су се удружиле и основале WHO да промовишу здравље, очувају свијет безбједним и служе рањивима – тако да свако, свуда може да постигне највиши ниво здравља и благостања. Година 75. годишњице WHO је прилика да се осврнемо на успјехе јавног здравља који су побољшали квалитет живота током посљедњих седам деценија. То је и прилика да се мотивише акција за суочавање са здравственим изазовима данас и сутра.

Свјетски дан здравља обиљежава се сваке године, 7. априла, од 1950. године. Слави се као годишњица оснивања Свјетске здравствене организације, с једне стране, али и да би се у исто вријеме скренула пажња свјетске јавности на најзначајније проблеме у вези са здрављем људи на глобалном нивоу, те ради промоције добробити од доброг здравља и благостања здравог живота широм свијета.

Човјек има право на заштиту здравља и право на здраву животну средину. Потребно је да људска популација у сваком тренутку има довољно информација о здрављу и доступним услугама да би се водила адекватна брига о сопственом и здрављу свих

---

¹ <https://www.who.int/campaigns/75-years-of-improving-public-health>

чланова породице. Свјетски дан здравља данас признају и обиљежавају многе владе и невладине организације заинтересоване за јавно здравље а међу њима и наша влада и наша Медицинска школа. Сваке године приликом обиљежавања Свјетског дана здравља, истиче се посебна здравствена тема коју је за ту годину препоручила Свјетска здравствена организација.

Прошле, 2022. године, фокус је био на теми – НАША ПЛАНЕТА, НАШЕ ЗДРАВЉЕ – и била је посвећена очувању здраве животне средине и здравља људи.

Ове, 2023. године, тема је - **ЗДРАВЉЕ ЗА СВЕ - 75 ГОДИНА УНАПРЕЂЕЊА ЈАВНОГ ЗДРАВЉА!**

ЗДРАВЉЕ ЗА СВЕ предвиђа да сви људи имају добро здравље за испуњен живот у мирном, просперитетном и одрживом свету. Право на здравље је основно људско право. Свако мора имати приступ здравственим услугама које су му потребне, када и гдје су му потребне без финансијских потешкоћа. Према подацима WHO - 30% свјетске популације није у могућности да приступи основним здравственим услугама.

Скоро двије милијарде људи суочава се са катастрофалном или осиромашујућом потрошњом за здравство, са значајним неједнакостима које утичу на оне у најугроженијим окружењима.

Универзална здравствена покривеност (УНС) нуди финансијску заштиту и приступ квалитетним основним услугама, извлачи људе из сиромаштва, промовише добробит породица и заједница, штити од криза јавног здравља и покреће нас ка **#Здравље за све**.

Да би ЗДРАВЉЕ ЗА СВЕ постало стварност, потребни су нам:

- појединци и заједнице који имају приступ висококвалитетним здравственим услугама како би могли да брину о свом здрављу и здрављу својих породица;
- квалификовани здравствени радници који пружају квалитетну његу усредсређену на људе и
- креатори политике посвећени улагању у универзалну здравствену покривеност.

Докази показују да су здравствени системи засновани на приступу примарне здравствене заштите (РНС) најефикаснији и најефикаснији начин да се здравствене услуге и добробит од истих, приближе људима.

На жалост, COVID-19 је уназадио пут сваке земље до остварења визије **#Здравље за све**. Међутим, са друге стране COVID-19 и друге ванредне здравствене ситуације, које се преклапају са хуманитарним и климатским кризама, економским ограничењима и ратовима, учиниле су пут сваке земље у **#Здравље за све**, хитнијим. Сада је вријеме да лидери предузму акцију како би испунили своје обавезе у вези са универзалном здравственом покривеношћу. Напредак се мора убрзати ако се желе испунити циљеви одрживог развоја (SDG 2030), у вези са здрављем.

Надаље, улагање у јаке здравствене системе кључно је за свако просперитетно друштво. Повећање јавног финансирања здравства и смањење здравствених трошкова из властитог џепа спашавају животе. Потребни су јаки здравствени системи како би се обезбиједила универзална здравствена покривеност и спремност за хитне случајеве. Универзална здравствена покривеност је политички и друштвени избор, зато нам је потребно снажно и одговорно политичко вођство, јер здраво животно окружење може промијенити животе људи – на боље.

WHO препоручује повећање „здравствених пореза“ на дуван, алкохол, додатни шећер и фосилна горива. Ови порези доносе преко потребне јавне приходе.

Између 2023-2030. предвиђа се мањак од 10 милиона здравствених радника широм свијета. Потребна су улагања у образовање и отварање нових радних мјеста за здравствени сектор.

WHO такође препоручује:

- прелазак са економија вођених профитом и загађењем на економије вођене праведношћу и благостањем;
- успјех се мора мјерити благостањем људи и здравим окружењем;
- ангажовати и оснажити појединце, породице и заједнице за повећање друштвеног учешћа и побољшану бригу о себи у погледу здравља;
- осигурати информисано и активно учешће, са људима у центру здравствених одлука и исхода;
- ојачати интегрисане националне здравствене системе користећи приступ примарне здравствене заштите за пружање услуга основног квалитета уз финансијску заштиту, уз програмирање оријентисано на правичност, родно осетљиво и засновано на правима како би се досегло и ангажовало оне који имају највећу потребу и побољшало здравље и добробит свих људи у свимзрастима;
- омогућити невладиним актерима да учествују у планирању које води влада, прегледима напретка или имплементацији ка УНС-у.

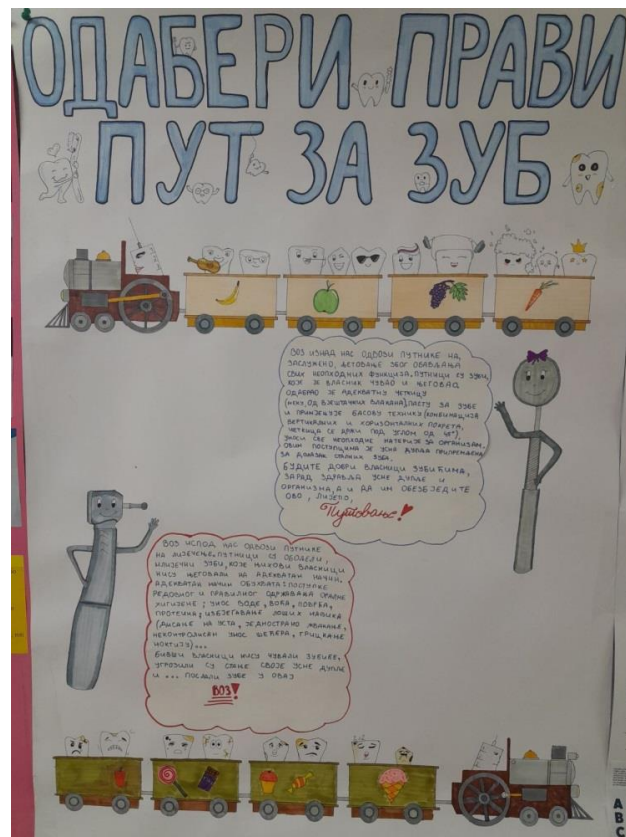
4. АКТИВНОСТИ

❖ ДАН I - 1. април: МАЛИГНИ МЕЛАНОМ / ПРЕПАРАТИ ЗА ЗАШТИТУ ОД СУНЦА / КАРИЈЕС КОД ДЈЕЦЕ – ПОСЉЕДИЦЕ И ПРЕВЕНЦИЈА

Првог дана одржана су три предавања, са медицинског, фармацеутског и стоматолошког аспекта. Подијељен је и рекламни материјал у виду препарата за заштиту од сунца и за одржавање хигијене зуба.

Предавачи/це: др Снежана Стефановић, Мр рh Јелена Кукић и др Вања Комљеновић

Ученици/це: 62

ДАН II – 4. април: МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ И ДУХОВНОСТ

Другог дана одржано је предавање гостујућег предавача - игумана Методија, из манастира Гомионица, којим се настојала осветлити веза између менталног здравља и духовног уздизања и јачања сопствених увјерења о снази људског духа у овом, и превише, материјалном свијету.

Предавачи/це: игуман манастира Гомионица – Методије

Ученици/це: 60

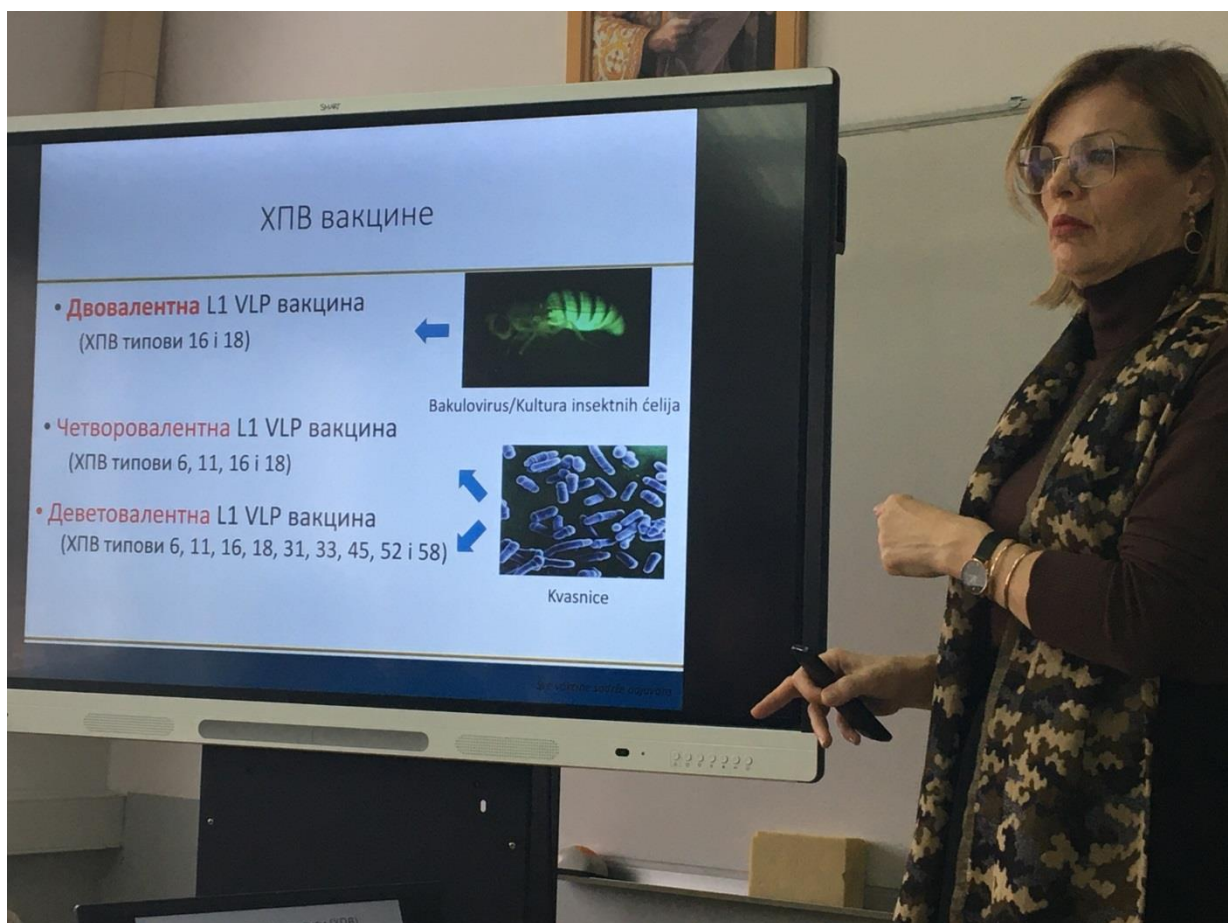

❖ ДАН III – 5. април: КАРЦИНОМ ГРЛИЋА МАТЕРИЦЕ / HPV ВИРУС И ПРЕВЕНЦИЈА

Трећег дана одржана су два медицинска предавања, на врло актуелне теме, посебно имајући у виду да је у мјесецу априлу ове године стартовала прва кампања вакцинације против HPV вируса у Републици Српској, о чему је говорила гостујућа предавачица др Јела Аћимовић са Института за јавно здравство Републике Српске.

Предавачи/це: др Биљана Марјанац и др Јела Аћимовић

Ученици/це: 63

❖ **ДАН IV – 6. април: ПСИХОЛОШКИ ПРИСТУП ОДРЖАВАЊУ ЗДРАВОГ ДУХА КОД ЗДРАВОГ ЧОВЈЕКА**

Четвртог дана пројекта предавање су одржале три психолошкиње, користећи и методу психолошке радионице да са ученицима/ученицама подијеле сазнања и искуства у вези са значајем очувања психичког здравља човјека, посебно потенцирајући психосоматску везу симптома многих болести.

Предавачи/це: Јадранка Тодоровић, Весна Кондић и Александра Ђетојевић

Ученици/це: 60

❖ **ДАН V - 7. април: СВЈЕТСКИ ДАН ЗДРАВЉА - ЗДРАВЉЕ ЗА СВЕ / ФИЗИЧКО ЗДРАВЉЕ – СПОРТ – РЕКРЕАТИВНО И ВРХУНСКИ – ПРЕДНОСТИ И РИЗИЦИ**

Петог дана славио се СВЈЕТСКИ ДАН ЗДРАВЉА и одржано је предавање гостујућих предавача – врхунских спортиста, који су говорили са аспекта физичке културе – о користима правилног извођења вјежби и спортских активности и посљедицама неправилног извођења вјежби и спортских повреда на здравље спортиста или рекреативаца. Предавачи су посебно апострофирали сопствена искуства током спортске каријере.

Предавачи/це: Александра Ступар и Ђорђе Ђелић

Ученици/це: 65

5. РЕЗУЛТАТИ ПРОВОЂЕЊА ПРОЈЕКТА

- ❖ Пројектом је остварен пројектовани основни резултат:

Остварити значајан искорак у развијању спознаје о здравом начину живота и стварању здравих животних навика код ученичке популације Медицинске школе Бања Лука и шире заједнице.

- ❖ Остварени су и следећи појединачни резултати:
  - Медицинска школа Бања Лука активно учествује у кампањи WHO којом се обиљежавања Свјетски дан здравља 2023. године (другу годину заредом),
  - Укључено и наставно особље и ученици/е у активности током пројекта СЕДМИЦЕ ЗДРАВЉА 2023,
  - Допринос остваривању циљева из Агенде 2030 Уједињених нација:
    - SDG 3 – Обезбједити здрав живот и промовисати благостање за све у свимзрастима
    - SDG 4 - Обезбједити инклузивно и правично квалитетно образовање и промовисати могућности доживотног учења за све

- **SDG 5 - Остварити родну равноправност и оснажити све жене и девојке**

- Унапређење система квалитета у настави (иновативност, интеграција, креативност, STEM),

- Изградња везе научно – примијењено код ученика/ца,

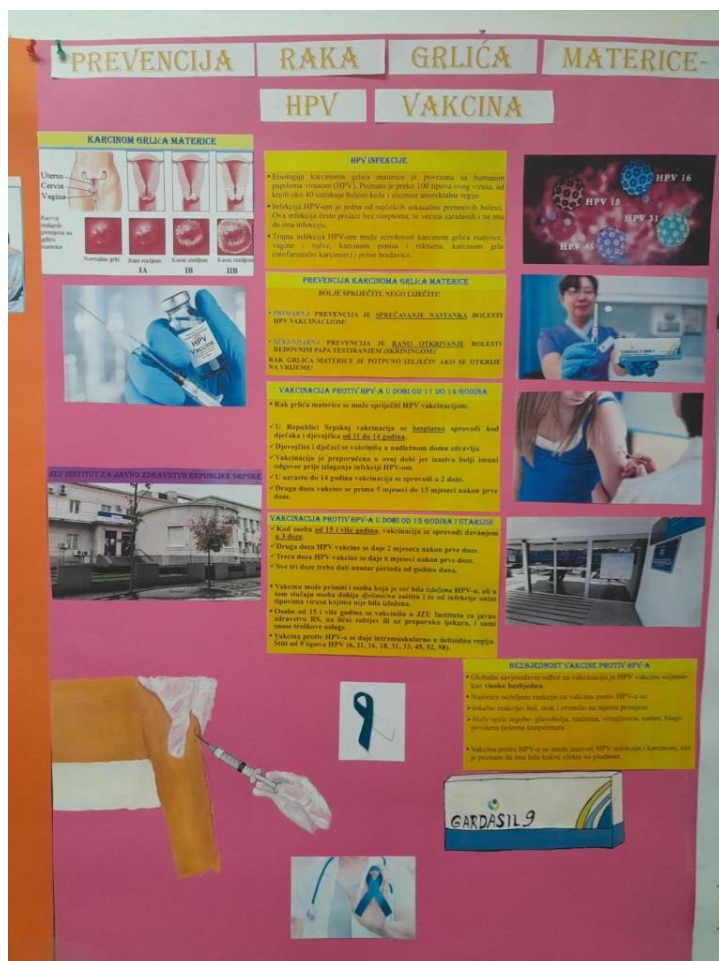
- Развој интеракције и трансфер власништва над пројектом од наставног особља ка ученицима/ученицама,

- Повећање видљивости рада Медицинске школе Бања Лука,

- Пројекат је од значаја за очување и заштиту животне средине - очување и промоција здравог живота и заштите здравља људи у заједници је директно у функцији заштите животне средине,

- Пројекат је од значаја за унапређење људских права укључујући равноправност полова - једно од основних људских права је право на здравље, свако има право на заштиту здравља, без дискриминације, мушкарци и жене су равноправни у својим правима која су им зајамчена уставом и законом, али и међународним правним поретком, овим пројектом се промовише њихова равноправност у друштву и

- **Добра забава!**

6. ПРОЈЕКАТ У БРОЈКАМА

Пројекат ДАН	Ученици/е	Предавачи/це	Гости
I	62	3	
II	60	1	1
III	63	2	1
IV	60	3	
V	65	2	2
УКУПНО:	310	11	4

7. ФИНАНСИЈСКА ВРИЈЕДНОСТ ПРОЈЕКТА

Пројекат је проведен у цјелости волонтерски, без финансијске подршке.

Пројекат је обухватио разраду идеје, писање пројектног приједлога, набавку неопходног материјала за предвиђене активности, координацију предавача и ученичке публике током радне седмице, вријеме неопходно за извођење активности, резервацију и прилагођавање простора за извођење активности, писање извјештаја о пројекту, те превод пројектног приједлога и овог извјештаја на енглески језик и њихово слање у УНО.

8. ДОДАНА ВРИЈЕДНОСТ:

❖ STEM РЕЗУЛТАТ ПРОЈЕКТА

STEM се користи за означавање професионалног сектора који укључује сљедеће дисциплине: науку, технологију, инжењерство и математику. STEM се такође односи на методолошке и дидактичке изворе чији је приступ практичнији, мијењајући традиционални начин на који је уобичајено предавати у овим областима. Ова врста учења позната је као STEM образовање, STEM часови или STEM модели. STEM образовање обухвата методолошке ресурсе и стратегије учења у областима науке, технологије, инжењерства и математике, који су познати и као STEM пројекти. STEM пројекти у учионицама помажу деци да уче кроз игру, развијајући вјештине у горе наведеним областима док креативно рјешавају проблеме. STEM + X приступ проширује се и на хуманистичке науке (наука, технологија, инжењерство и математика + хуманистичке науке).

STEM образовање карактерише практични и интердисциплинарни приступ. Поред тога, стратегије учења користе следећу формулу: **учење + игра + уживање + мотивација**. STEM часови настоје да развију креативност, логичко размишљање, аналитичке вјештине, мултидисциплинарни тимски рад, способност иновација и способност рјешавања проблема.

Пројекат СЕДМИЦА ЗДРАВЉА је користио STEM методологију у креирању садржаја и провођењу свих активности на пројекту: учење је остварено на интересантан, мотивирајући и забаван начин, коришћењем креативних техника укључивања ученика и ученица у пројекат, посебно апострофирајући значај мултидисциплинарног приступа (медицина, стоматологија, фармација, психологија, физичка култура, духовност), тимског рада и игре.

